

BEROEPSGEHEIM VAN DE GENEESKUNDIGE

Arts *E* werd in de late avond van 2 december 1958 geroepen bij zijn patiënte *B*, die bij zijn komst in haar woning te bed lag en klachten had over verstijfdheid van ledematen. Arts *E*, die deze klachten van vroeger kende, schreef ze toe aan psychische spanningen in verband met patiëntes huwelijksmoeilijkheden, waarmee hij op de hoogte was. Wat de arts de patiënt voorschreef, is niet vermeld in de beslissing van 18 april 1959 van het Medisch Tuchtcollege, dat de klacht van de patiënte-klaagster behandelde.

Maar arts *E* had op het bed een glycerinespuit en een nierbekkentje zien liggen. Deze voorwerpen deden bij hem het vermoeden rijzen van abortus provocatus, door patiënte bij zichzelf gepleegd. Desgevraagd had patiënte, zoals de arts verklaarde, hem gezegd, zichzelf te hebben ingespoten, omdat zij „over tijd” was. De volgende dag deelde arts *E* zijn vermoeden aan de politie mee. De beslissing vermeldt hierover alleen nog, dat de politie naar de patiënte is toegegaan en haar heeft verhoord.

De klacht die door patiënte *B* bij het Medisch Tuchtcollege werd ingediend, betrof o.a. deze aangifte aan de politie. Het college zag hierin een schending van zijn beroepsgeheim door arts *E*, die door zijn mededeling aan de politie feiten had bekend gemaakt die bij de uitoefening van zijn beroep tot zijn kennis waren gekomen.

De raadsman van arts *E* had aangevoerd, dat zijn cliënt stond voor een gewetensconflict tussen zijn beroepsgeheim en de verplichting, die het eerste lid van artikel 160 van het Wetboek van Strafvordering hem oplegde om van zijn vermoeden aangifte te doen bij een opsporingsambtenaar. Het Tuchtcollege heeft dit beroep van de raadsman verworpen. Vooreerst deed zich niet het geval voor, dat de arts, zoals de aangehaalde wetsbepaling zegt, kennis droeg van een der daar genoemde misdrijven, aangezien volgens zijn eigen verklaring slechts het vermoeden daarvan bij hem gerezen was. Bovendien was geen aandacht geschonken aan het tweede lid van het artikel, dat deze aangifteplicht niet van toepassing verklaart op hem, die door de aangifte gevaar zou doen ontstaan voor een vervolging van iemand, bij wiens vervolging hij zich van het afleggen van getuigenis zou kunnen verschonen. Artikel 218 van het Wetboek van Strafvordering bepaalt, dat van het afleggen van getuigenis zich ook kunnen verschonen zij, die uit hoofde van hun beroep tot geheimhouding verplicht zijn.

Dit feit is te ernstiger, zegt het college, omdat arts *E* volkomen in gebreke is gebleven, te onderzoeken, of klaagster niet zijn medische hulp nodig had voor hetgeen, naar hij vermoedde, zou zijn gebeurd.

Het vertrouwen in de stand der geneeskundigen acht het college in ernstige mate door arts *E* ondermijnd, omdat dit vertrouwen voor een belangrijk deel zijn grond vindt in de geheimhoudingsplicht van de arts.

Als maatregel werd opgelegd schorsing voor één maand in de uitoefening van geneeskunst.

REDACTIE

INGEZONDEN

(*Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten.*)

NEDERLANDS OF ENGELS?

Collega VAN DONGEN (1959) eindigt zijn ontboezeming met een spreuk in het Latijn. Hij veronderstelt, dat iedere Nederlandse arts deze taal machtig is, maar dat is niet zo. Vandaar dan ook, dat de rede bij het aanvaarden van het hoogleraarschap niet meer, zoals vroeger, wordt uitgesproken in het Latijn, maar in de Nederlandse taal; er is geen enkele reden om over de — traditionele — vermelding daarvan verstoord te zijn.

Ten onrechte veronderstelt VAN DONGEN verder, dat men zich bij de promotie „bedient van een vreemde taal”, als het proefschrift in die taal was geschreven.

Het gaat dus alleen om het proefschrift zelf, dat is een werkstuk waarmede de doctorandus bewijst, tot zelfstandig wetenschappelijk werk in staat te zijn, en dit tot een goed einde te kunnen brengen. Maar het effect van wetenschappelijk werk behoort meer te zijn dan alleen het verschaffen van persoonlijk voordeel (in de vorm van een titel). Onderwerpen van proefschriften kunnen zeer specialistisch zijn, zodat slechts een gering aantal belangstellenden over de gehele wereld verspreid is, of zo algemeen, dat het van belang is, dat velen er kennis van nemen. In al deze gevallen is verspreiding in een wereldtaal gewenst. Wie beseft, welk een zware offers het laten drukken van een proefschrift, en alles wat er bij hoort, voor een jonge collega, vaak met een jong gezin, tegenwoordig betekent, zal de eis laten vallen om het proefschrift, behalve in een wereldtaal, ook nog eens te laten drukken in het Nederlands. Dat degene die dat niet doet, zijn taal niet eert, en daarmee zijn land niet weerd zou zijn, is een volkomen onjuiste conclusie en bovendien een ongerechtvaardigd verwijt, hetgeen VAN DONGEN, naar ik hoop, niet bedoeld zal hebben.

Literatuur: DONGEN, J. A. VAN (1959) *Ned. T. Geneesk.* 103, 1134.

Arnhem, 24 mei 1959

B. J. MANSSENS

De opmerking omtrent de professorale inaugurele rede „in de Nederlandse taal” — te Utrecht — had ik verwacht. Ik wist het niet, doch veronderstelde wel, dat deze toevoeging zou kunnen wortelen in een traditie. Daarbij bedacht ik tevens, dat het, in het licht van de omstandigheden waarop ik in mijn ingezonden stuk doelde, dan tijd is met deze traditie te breken.

De essentie van de promotie is immers het proefschrift; daarom mocht ik spreken van een „zich bedienen van een vreemde taal bij de promotie”, als het werkstuk daarvoor niet in het Nederlands geschreven is.

Het is mij voldoende bekend, dat het laten verschijnen van een proefschrift tegenwoordig een kostbare zaak is, doch ook principes stellen eisen. Ik gaf de weg aan, op andere wijze de inhoud van de dissertatie wereldkundig te maken. Door een extract van het proefschrift als artikel te plaatsen in een buitenlands tijdschrift, bereikt men bovendien een zeer veel grotere lezerskring dan door het toch altijd betrekkelijk beperkte aantal dissertaties.

Collega MANSSENS moge ervan verzekerd zijn, dat er bij mij van verwijt geen sprake is; het was slechts mijn bedoeling, op te komen voor het gebruik van onze eigen taal waar dit past, een gebruik, dat tegenwoordig zo menigmaal en op zo velerlei wijze met voeten wordt getreden.

Amsterdam, 30 mei 1959

J. A. VAN DONGEN